

خبرنگار صحرایی

شنبه
۳۱ مرداد ۱۳۹۶
۲۹ ذی القعدة ۱۴۳۸
۸ صفحه/شماره ۳۶۴۵

حکمت روز
امام صادق (ع)

آن کس که بدون بصیرت حرکت می کند، مانند کسی است که بیرامه‌هی رود و تندر رفتنش جز به دور شدن از راه نمی‌انجامد. کافی(ط-۱۰الاسلامیه) ج ۱، ص ۴۳

مناجات
خواج‌ه عبدا... انصاری

الهی! ای جباری که گردن کشان را با تورو ی مقاومت نیست ای حکیمی که روندگان تو را از بلای تو گریز نیست ای کریمی که بندگان را غیر از تودست‌ آویز نیست نگاه دار تا پریشان نشویم و در راه آر تا سر گردان نشویم

شاعران خراسانی

یاچنسان نسای که هستی یاچنسان باشش کمی نمایی

تصویر قدیمی

	
<div><div>تصویر کمتر دیده شده از بافت پیرامونی مسجد گوهرشاد در محدوده خیابان تهران منبع: چهارباغ</div></div>	

خراسان به روایت فرسان
۳۱ مرداد ۱۳۵۳

عروس گوش مادرشوهر را بادنندگان کند

۴۳ سال پیش در چنین روزی،روزنامه «خراسان»نوشت: در جریان یک مشاجره که بین عروس و مادر شوهر روی داد، عروس جوان بادنجان گوش مادرشوهر را کندو کف دستش گذاشت. دوروز قبل نو عروس جوان که از دست مادر شوهر خود فاطمه سلطان دل پُر خونی داشت، هنگامی که رمضانعلی شوهرش منزل را ترک کرده و به محل کارش رفته بود، برای انتقام از مادر شوهر پیرش به اتاق او رفته و پس از یک مشاجره لفظی که بین آن دوروی داد، فاطمه سلطان را مورد حمله قرار داد و پس از این که او را به زمین زد، خودش را روی او انداخت و گوش مادر شوهر بیچاره را به دندان گرفت و آن را آن قدر کشید که لاله گوش مادر شوهر کنده شد و در دهان عروس ماند. عروس سپس لاله گوش مادر شوهرش را از دهان خود بیرون آورد و کف دست او گذاشت. همسایگان که با شنیدن صدای داد و فریاد فاطمه سلطان خود را به خانه اور ساندۀ بودند، با مشاهده سر مچرو و خون آلود پیرزن، نا می رده را جهت معالجه به شهر منتقل کردند و در بیمارستان تحت مداوا قرار دادند.

با یک عمل جراحی موفقیت آمیز، پای کوتاه نوجوانی بلند شد

پسر ۱۱ ساله‌ای که پای چپش مادر زاد فلج و کوتاه‌تر از پای راستش بود، در اتاق عمل بخش سوانح یک مرکز پزشکی در مشهد تحت یک عمل جراحی طولانی قرار گرفت و پای فلج و کوتاه‌وی در طول مدت این عمل راست و با پیوند زدن به آن، به اندازه مور دنظر بلند شد.

بازار روز					
منبع: سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی					
کالا	قیمت(تومان)	واحد	کالا	قیمت(تومان)	واحد
گوجه فرنگی	۱۷۰۰	کیلو گرم	برنج پاکستانی درجه یک	۷۱۰۰	کیلو گرم
سیب زمینی	۱۶۰۰	کیلو گرم	روغن مایع	۵۳۰۰	بطری ۸۱۰ گرمی
پیاز زرد	۲۲۰۰	کیلو گرم	مرغ گرم	۷۴۰۰	کیلو گرم
عدس کانادایی	۵۲۰۰	کیلو گرم	گوشت گوسفندی (لاشه)	۳۷۵۰۰	کیلو گرم
لوبیا قرمز	۸۲۰۰	کیلو گرم	گوشت گوسفندی (ران بی چربی)	۴۸۰۰۰	کیلو گرم
روغن نباتی ذرت	۲۵۵۰۰	حلب ۴/۵ بدون پالم			

<div><div><div><div><div><div></div><div>Nishapur</div></div></div><div><div><div></div><div>نیشاپور</div></div><div><div>۱۳۷۳۴</div></div></div></div></div></div>	<div><div><div><div><div><div></div><div>Quchan</div></div></div><div><div><div></div><div>قوچان</div></div><div><div>۱۱۷۳۰</div></div></div></div></div></div>	<div><div><div><div><div><div></div><div>Sabzevar</div></div></div><div><div><div></div><div>سبزوار</div></div><div><div>۱۹۷۳۶</div></div></div></div></div></div>	<div><div><div><div><div><div></div><div>Dargaz</div></div></div><div><div><div></div><div>درگز</div></div><div><div>۱۸۷۳۴</div></div></div></div></div></div>	<div><div><div><div><div><div></div><div>TorbatHeydarieh</div></div></div><div><div><div></div><div>تربت حیدریه</div></div><div><div>۱۷۷۲۱</div></div></div></div></div></div>	<div><div><div><div><div><div></div><div>Torbatjam</div></div></div><div><div><div></div><div>تربت جام</div></div><div><div>۱۸۷۳۳</div></div></div></div></div></div>	<div><div><div><div><div><div></div><div>Taybad</div></div></div><div><div><div></div><div>تایباد</div></div><div><div>۲۰۷۳۰</div></div></div></div></div></div>	<div><div><div><div><div><div></div><div>Mashhad</div></div></div><div><div><div></div><div>مشهد</div></div><div><div>۱۷۷۳۳</div></div></div></div></div></div>
---	---	--	--	--	---	--	---

روز نامه خراسان رضوی:
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خر اسان
مدیر مسئول: محمد سعید احدیان
سر دبیر: سید علی علوی
روزنامه مرکزی: مشهد، بلوار شهیدصادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۳۳۵
تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۳۴۰۰

به روایت تاریخ
غلامرضا آذری خاکستر

روایتی از قحطی بزرگ مشهد در دوره جنگ جهانی اول

<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>

در خواست جهت سرو سامان دادن به وضعیت منقوش نان در شهر مشهد

بلکه از آن پایین تر است. اما هر شتر، اسب، قاطر یا خری که می‌میرد یا کشتار می‌شود بلافاصله به افزایش قیمت کالایی که یا در می‌گشت. یک موقع قریب هزار نفر در محوطه بیمارستان آمریکایی غذا می‌خوردند. چندی بعد بر اثر کثرت مردم در مانده چون محوطه بیمارستان گنجایش آنان را نداشت، میسیون به اتفاق قنصلوگری انگلیسی کاروانسرای اجاره کرد، که در آن روز آنه هزار و چهار صد نفر اطعام می‌شدند،»[۶]یکی از دلایل این کمک جذب مردم به مسیحیت بود.

● **افزایش چهار برابری قیمت نان**

نشریه نی‌یر ایست چاپ لندن، در شماره ۱۲ آوریل ۱۹۱۸ گزارشی از مشهد تهیه کرد و به توصیف اوضاع این شهر در نوامبر ۱۹۱۷ پرداخت. در آوریل ۱۹۱۸ نیروهای روس عقب نشینی کرده و تمامی شرق ایران در اشغال انگلیسی‌ها بود. آن‌ها مشهد را هم در مارس ۱۹۱۸ اشغال کرده بودند. «یک سال و نیم است که در ناحیه مشهد برف و باران نباریده و خشکسالی دار دخیلی جدی می‌شود. قیمت گندم از بهای عادی آن که حدود دوازده تومان در هر خورار (۶۵۰ پوند) است، به خوراری چهل و پنج تا پنجاه تومان افزایش یافته است. مردم به تعداد مرگ و مسیر مشهد در قحطی بزرگ می‌کنند، نان را به قیمت چهار برابر معمول آن می‌خرند. آن‌ها، چیزهای دیگر نظیر چای، شکر، میوه و غیره را به کلی کنار گذاشته‌اند؛ چرا که فراتر از ظرفیت جیب آن‌هاست. هزاران نفر از آن‌ها ماه‌هاست لب به گوشت نزده‌اند. آن‌ها همه پولشان را برای نان خالی می‌دهند و بسیاری شان همان نان را نیز به قدر کافی نمی‌توانند تهیه کنند. از منابع موثق شنیدم که نوزادان را سر راه می‌گذارند تا کسی آن‌ها را بر دارد و تیمار کند. حدود بیست و پنج نفر از این نوزادان سر راهی را به دار الشفاای حرم امام رضا[ع] برده‌اند... صحت حادثه‌ای را که شرح می‌دهم می‌توانم تضمین کنم. بیرون یکی از دروازه‌های شهر لاشه حیوانی را در فضای باز انداخته بودند (مردم هیچ گاه در دسر حمل مردار حیوانات را به بیرون شهر به خود نمی‌دهند. آن‌ها اغلب اوقات مردار را در خیابان یا هر فضای باز دیگری رها می‌کنند و سگ‌های خیابانی باقی کار را انجام می‌دهند. به محض این که لاشه بیرون انداخته شد، مردم به سوی آن دویدند و شروع کردند به بریدن و بردن پاره‌های گوشت حیوان؛ در حالی که سگ‌ها دور آودر ایستاده بودند و جسورانه دشمن را اتکان می‌دادند و منتظر بودند تا نوبتشان برسد و آنچه‌ا باقی است تمام کنند... تعداد دام‌زنده به دلیل نبود علوفه به شدت کاهش یافته است. برگ خشک در ختان را به قیمت هر خورار چهار تومان می‌فروشد، در حالی که پیش از این قیمت عادی برای یک خورار علوفه خوب دو تومان بود. حیوانات با می‌میزند و یا کشته می‌شوند، زیرا چیزی برای تغلیف و تغذیه آنان وجود ندارد. یک گوسفند و بره‌اش را به یازده قران می‌فروشد، در حالی که قبلا گوشت گوسفند پانزده قران فروخته می‌شد. البته این قیمت فعلی گوشت نیست

چنین به نظر می‌رسد حکومت توان مقابله با کمبود کالا را نداشته است. هر چند تلاش‌هایی در این زمینه صورت می‌گیرد ولی مشکلات حاصل از قحطی چند سال در شهر مشهد وجود داشته است. شرایط به وجود آمده موجب می‌شود تا میسیون‌های آمریکایی با کمک‌ودادن وعده‌های غذایی به مستمندان جایگاهی برای خود به وجود آورند و به تبع آن اقدام به تأسیس بیمارستان ونفوذ در جامعه می‌کنند. مستمندان و طبقة متوسط مشهد در طی جنگ جهانی اول روزهای سختی را از سر می‌گذراند. بی کیفیتی نان، گرانی و کمبود کالاهای اساسی بر فقرا غلبه می‌کند. هر چند این مسائل در جنگ جهانی دوم در شهر مشهد دوباره تکرار شده است و این‌ها ماندگارترین خاطرات این شهر از تلخی‌های «قحطی» است.

● **منابع**

- [۱] تاریخ مشهد الرضا: احمد ماهوان، ص ۳۰۰
- [۲] تاریخ معاصر مشهد: پژوهشی پیرامون تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی مشهد از انقلاب مشروطیت تا انقلاب اسلامی: یوسف متولی حقیقی ج ۱، ص ۴۴
- [۳] تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم الاسلام کرمانی، ص ۳۹۷
- [۴] قحطی بزرگ (۱۲۹۸-۱۲۹۶ش/۱۹۱۹-۱۹۱۷م): محمد قلی مجد، ص ۷۰
- [۵] فعالیت‌های فرهنگی واجتماعی آمریکایی‌ها در مشهد با تأثیر از سرزمین می‌شوند، زیر چاپی برای کاظم رامشن، ص ۱۲۲
- [۶] تاریخ میسیون آمریکایی در ایران: جان الدر، ترجمه سهیل آذری، ص ۷۵
- [۷] قحطی بزرگ، ص ۷۱-۷۰.

مشهد

حامد بهداد که
تحصیلاتش در
رشته تئاتر است،
دلیل دوری‌اش از
این حوزه را در گفت
وگویی با مجله
چلچراغ، این گونه
بیان کرد: به دلیل
این که مشغول
فعالیت‌های

سینمایی بودم،
فرصت کافی برای
اجرای تئاتر فراهم

نمی‌شد اما به‌هر حال دوباره به صحنه برگشتم.

وقی درباره ویژگی‌های عرصه تئاتر و تاثیر آن بر شخصیت هنرمندان این حوزه گفت: تئاتر نظم بیشتری دارد و تک تک افراد هر روز باید کارشان را با هم شروع کنند. به همین دلیل بیشتر هم‌گامو یا یک ضرب‌آهنگ می‌شوند. تئاتر کار گروهی‌فر در این حوزه توسعه می‌دهد. فکر می‌کنم این از نده، خلاق و پویایی است که ساخت مقدس‌تری دارد. استاد کیارستمی از معبود افرادی بود که این زنده‌بودن را در سینما وارد کرد. تئاتر و سینما هر کدام ویژگی خاص خود را دارد و نمی‌توانیم هیچ کدام را بافضیلت‌تر بدانیم.

نمایی بسیار زیبا از شالی‌زارهای منطقه درونگر در گر